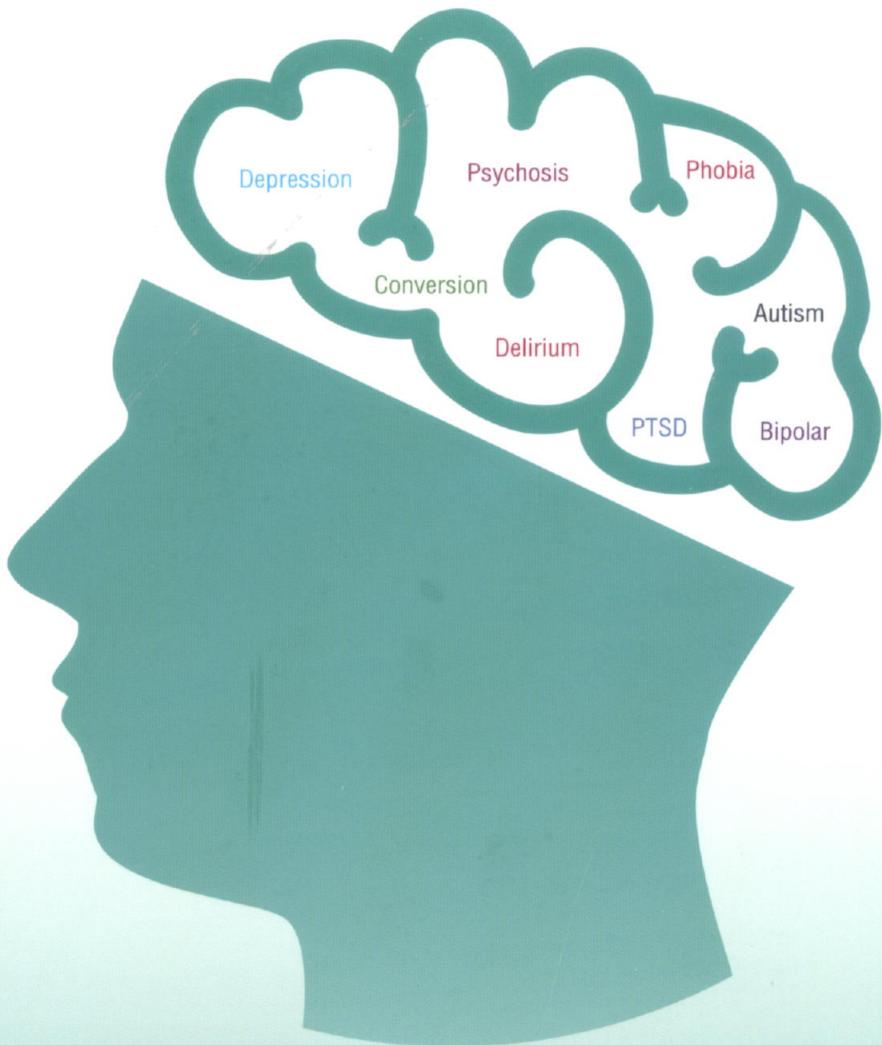

พิมพ์ครั้งที่ 3

จิตเวชศาสตร์ = Psychiatry/ นวน
WM100 น296จ 2563
B0052505
bib:13399115597

จิตเวชศาสตร์ Psychiatry

อนันท์ ปัย-วัฒนกุล | กุศลากรณ์ ชัยอุดมสม | ศิริวรรณ ปัยวัฒนเมธา | นรัถย์ชาติบัญญัติ

คำนำ	i
คำขอบคุณ	iii
รายชื่อผู้พิมพ์	v
บทที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย	1
(The Doctor-Patient Relationship)	
นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล พ.บ.	
บทนำ	1
ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย	1
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย	2
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยชนิดต่าง ๆ	4
พฤติกรรมของการเจ็บป่วย	5
วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ทางจิตเวช และวิธีการสัมภาษณ์ทางจิตเวช	5
การสัมภาษณ์ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ	9
ประเด็นบางประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย	11
การติดตามการรักษา	12
คุณภาพของแพทย์	13
สรุป	13
บรรณานุกรม	14
บทที่ 2 ทฤษฎีทางจิตและการพัฒนาบุคลิกภาพ	15
(Theories of Mind and Personality Development)	
กุศลาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.	
บทนำ	15
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud	15
ทฤษฎีพัฒนาการของวิถีชีวิตและจิตสังคมของ Erik Erikson	22
ทฤษฎีพัฒนาการของพุทธิปัญญาของ Piaget	24
ทฤษฎีการเรียนรู้	27
การนำมาใช้ประโยชน์ทางจิตเวช	28
สรุป	29
บรรณานุกรม	30

สารบัญ (๓๑)

บทที่ 3	อาการและอาการแสดงทางจิตเวช	31
	(Signs and Symptoms in Psychiatry)	
	ภัทรี พหลภาคย์ พ.บ.	
	บทนำ	31
	นิยาม	31
	ความผิดปกติของความรู้สึกตัว	32
	ความผิดปกติของพฤติกรรมและการเคลื่อนไหว	33
	ความผิดปกติของการพูด	35
	ความผิดปกติของอารมณ์	35
	ความผิดปกติของความคิด	37
	ความผิดปกติของการรับรู้	39
	ความผิดปกติของความจำ	41
	สรุป	42
	บรรณานุกรม	43
บทที่ 4	การจำแนกโรคทางจิตเวช	44
	(Psychiatric Classification)	
	ภัทรี พหลภาคย์ พ.บ.	
	บทนำ	44
	International Classification of Diseases (ICD)	45
	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM)	50
	สรุป	53
	บรรณานุกรม	54
บทที่ 5	การประเมินทั่วไปทางจิตเวชศาสตร์	55
	(General Psychiatric Assessment)	
	ภัทรี พหลภาคย์ พ.บ.	
	การสัมภาษณ์ทางจิตเวช	55
	การทบทวนอาการตามระบบ	58
	การตรวจสภาพจิต	59
	การตรวจร่างกายทั่วไปและการตรวจทางระบบประสาท	65
	การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	67
	การประเมินและวางแผนการรักษา	69
	สรุป	71
	บรรณานุกรม	72

บทที่ 6 การทดสอบทางจิตวิทยา	73
(Psychological Testing)	
จินตนา ลิงขรอาจ วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก)	
บทนำ	73
บทบาทของการทดสอบทางจิตวิทยา	73
ความหมายของการทดสอบทางจิตวิทยา	73
ประเภทของแบบทดสอบทางจิตวิทยา	74
ชนิดแบบทดสอบทางจิตวิทยา	74
แบบทดสอบวัดพัฒนาการ (Developmental tests)	74
แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา (Intelligence tests)	75
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality tests)	76
แบบทดสอบระบบประสาทวิทยา (Neuropsychological tests)	77
ประโยชน์ของการทดสอบทางจิตวิทยาในทางคลินิก	77
ข้อจำกัดของการทดสอบทางจิตวิทยา	78
ความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการทดสอบทางจิตวิทยากับการวินิจฉัยทางคลินิก	79
สรุป	79
บรรณานุกรม	80
บทที่ 7 กลุ่มโรคพัฒนาการทางสมอง	81
(Neurodevelopmental Disorders)	
กุศลาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.	
บทนำ	81
กลุ่มเชาวน์ปัญญาบกพร่อง (Intellectual disabilities)	81
Intellectual disability	81
ระบาตวิทยา	81
สาเหตุ	81
อาการและอาการแสดง	82
เกณฑ์การวินิจฉัย	82
การประเมิน	83
การรักษา	84

สารบัญ (ต่อ)

กลุ่มโรคการสื่อสาร (Communication disorders)	84
Language disorder	85
ระบาดวิทยา	85
สาเหตุ	85
อาการและอาการแสดง	92
เกณฑ์การวินิจฉัย	86
การวินิจฉัยแยกโรค	86
การรักษา	86
การพยากรณ์โรค	86
โรคออทิซึมสเปกตรัม (Autism spectrum disorder)	89
ระบาดวิทยา	89
สาเหตุ	89
อาการและอาการแสดง	89
เกณฑ์การวินิจฉัย	90
การวินิจฉัยแยกโรค	91
ภาวะหรือโรคที่พบร่วม	91
การรักษา	92
การพยากรณ์โรค	92
โรคสมาธิสั้น (Attention-deficit/hyperactivity disorder)	92
ระบาดวิทยา	93
สาเหตุ	93
อาการและอาการแสดง	93
เกณฑ์การวินิจฉัย	94
การวินิจฉัยแยกโรค	95
การรักษา	95
การพยากรณ์โรค	96
โรคการเรียนรู้บกพร่องเฉพาะด้าน (Specific learning disorder)	96
ระบาดวิทยา	96
สาเหตุ	96
การประเมินเพื่อการวินิจฉัย	97
เกณฑ์การวินิจฉัย	97
การรักษา	98

กลุ่มโรคของการเคลื่อนไหว (Motor disorders)	98
Tic disorders	98
ระบาดวิทยา	98
สาเหตุ	98
อาการและอาการแสดง	99
เกณฑ์การวินิจฉัย	99
การรักษา	101
สรุป	102
บรรณานุกรม	103

บทที่ 8 กลุ่มโรคเกี่ยวกับการกิน **104**
(Feeding and Eating Disorders)

กุตลาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.

บทนำ	104
เด็กไม่ยอมกินอาหารหรือเลือกกิน (Avoidant/Restrictive food intake disorder)	104
สาเหตุ	104
เกณฑ์การวินิจฉัย	104
การรักษา	105
การกินสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร (Pica)	105
ระบาดวิทยา	105
สาเหตุ	105
อาการและอาการแสดง	105
เกณฑ์การวินิจฉัย	106
การวินิจฉัยแยกโรค	106
การรักษา	106
การสำรอกอาหารและเคี้ยวซ้ำ ๆ (Rumination disorder)	106
อาการและอาการแสดง	106
เกณฑ์การวินิจฉัย	106
การรักษา	107

สารบัญ (ต่อ)

การกินอาหารน้อยเพราะกลัวอ้วน (Anorexia nervosa)	107
ระบาดวิทยา	107
สาเหตุ	107
อาการและอาการแสดง	108
เกณฑ์การวินิจฉัย	108
โรคและภาวะที่พบร่วม	108
การรักษา	109
การพยากรณ์โรค	110
Bulimia nervosa	110
ระบาดวิทยา	110
สาเหตุ	110
อาการและอาการแสดง	112
เกณฑ์การวินิจฉัย	112
การรักษา	113
การพยากรณ์โรค	113
Binge eating disorder	113
ระบาดวิทยา	113
สาเหตุ	113
อาการและอาการแสดง	113
เกณฑ์การวินิจฉัย	114
การรักษา	114
สรุป	114
บรรณานุกรม	115

บทที่ 9 กลุ่มโรคของการขับถ่าย 116

(Elimination Disorders)

กุศลาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.

บทนำ	116
ปัสสาวะรด (Enuresis)	116
ระบาดวิทยา	116
สาเหตุ	116
การประเมิน	117
เกณฑ์การวินิจฉัย	117
การรักษา	118
การพยากรณ์โรค	118

อุจจาระรด (Encopresis)	118
ระบาดวิทยา	118
สาเหตุ	119
การประเมิน	119
อาการและอาการแสดง	119
เกณฑ์การวินิจฉัย	119
การรักษา	120
พัฒนาการและการดำเนินของโรค	120
สรุป	120
บรรณานุกรม	121
บทที่ 10 กลุ่มโรคพฤติกรรมกวน การควบคุมแรงกระตุ้น และเกเร	122
(Disruptive, Impulse-Control, and Conduct Disorders)	
<i>กุศลาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.</i>	
บทนำ	122
โรคระเบิดอารมณ์เป็นพัก ๆ (Intermittent explosive disorder: IED)	122
ระบาดวิทยา	122
สาเหตุ	122
อาการและอาการแสดง	123
เกณฑ์การวินิจฉัย	123
การวินิจฉัยแยกโรค	123
การรักษา	124
การพยากรณ์โรค	124
โรคชอบหยิบฉวย (Kleptomania)	124
ระบาดวิทยา	124
สาเหตุ	124
อาการและอาการแสดง	124
เกณฑ์การวินิจฉัย	125
การวินิจฉัยแยกโรค	125
การรักษา	125
การพยากรณ์โรค	125

สารบัญ (ต่อ)

โรคชอบจุดไฟ (Pyromania)	125
ระบาดวิทยา	125
สาเหตุ	126
อาการและอาการแสดง	126
เกณฑ์การวินิจฉัย	126
การวินิจฉัยแยกโรค	126
การรักษา	126
การพยากรณ์โรค	127
โรคดื้อต่อต้าน (Oppositional defiant disorder: ODD)	127
ระบาดวิทยา	127
สาเหตุ	127
อาการและอาการแสดง	127
เกณฑ์การวินิจฉัย	127
การวินิจฉัยแยกโรค	128
การรักษา	128
การพยากรณ์โรค	128
โรคเกร (Conduct disorder)	129
ระบาดวิทยา	129
สาเหตุ	129
อาการและอาการแสดง	129
เกณฑ์การวินิจฉัย	130
การวินิจฉัยแยกโรค	131
การรักษา	131
การพยากรณ์โรค	131
สรุป	131
บรรณานุกรม	132

บทที่ 11 โรคไม่สบายใจเกี่ยวกับเพศ	133
(Gender Dysphoria)	
ศิริวรรณ ปิยวัฒน์เมธา พ.บ. สุชาติ พหลภาคย์ พ.บ.	
บทนำ	133
โรคไม่สบายใจเกี่ยวกับเพศ (Gender dysphoria)	134
ระบาดวิทยา	134
สาเหตุ	134
อาการและอาการแสดง	135
เกณฑ์การวินิจฉัย	135
การวินิจฉัยแยกโรค	137
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	137
การรักษา	137
โรคของการพัฒนาการของเพศ (Disorder of sex development)	139
ภาวะเพศกำกวม (Intersex)	139
การรักษา	140
สรุป	140
บรรณานุกรม	141
บทที่ 12 โรคทางวิปริตและปัญหาของสมรรถภาพทางเพศ	142
(Paraphilic Disorders and Sexual Dysfunctions)	
นรกิจ ชาติบัญญัติ พ.บ. พงศธร พหลภาคย์ พ.บ.	
โรคทางวิปริต (Paraphilic disorders)	142
ระบาดวิทยา	142
สาเหตุและปัจจัยกระตุ้น	143
อาการและอาการแสดง	143
เกณฑ์การวินิจฉัย	144
การวินิจฉัยแยกโรค	146
การรักษา	147

สารบัญ (ต่อ)

ปัญหาของสมรรถภาพทางเพศ (Sexual dysfunctions)	147
ระบาควิตทยา	148
สาเหตุ	149
อาการ อาการแสดงและการวินิจฉัย	149
การวินิจฉัยแยกโรค	150
การรักษา	150
สรุป	151
บรรณานุกรม	152
บทที่ 13 กลุ่มโรคของบุคลิกภาพ	153
(Personality Disorders)	
นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล พ.บ.	
บทนำ	153
ระบาควิตทยา	153
สาเหตุ	153
อาการและอาการแสดง	154
เกณฑ์การวินิจฉัย	154
ชนิดของโรคของบุคลิกภาพผิดปกติ	155
Paranoid personality disorder	157
ระบาควิตทยา	157
สาเหตุ	157
อาการและอาการแสดง	157
การรักษา	157
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	158
Schizoid personality disorder	158
ระบาควิตทยา	158
สาเหตุ	158
อาการและอาการแสดง	158
การวินิจฉัยแยกโรค	158
การรักษา	159
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	159

Schizotypal personality disorder	159
ระบาดวิทยา	159
สาเหตุ	159
อาการและอาการแสดง	159
การรักษา	160
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	160
Antisocial personality disorder	160
ระบาดวิทยา	160
สาเหตุ	160
อาการและอาการแสดง	161
การรักษา	161
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	162
Borderline personality disorder	162
ระบาดวิทยา	162
สาเหตุ	162
อาการและอาการแสดง	162
การรักษา	163
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	163
Histrionic personality disorder	164
ระบาดวิทยา	164
สาเหตุ	164
อาการและอาการแสดง	164
การรักษา	165
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	165
Narcissistic personality disorder	165
ระบาดวิทยา	165
สาเหตุ	165
อาการและอาการแสดง	166
การรักษา	166
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	166

สารบัญ (ต่อ)

Avoidant personality disorder	166
ระบาดวิทยา	167
สาเหตุ	167
อาการและอาการแสดง	167
การรักษา	167
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	168
Dependent personality disorder	168
ระบาดวิทยา	168
สาเหตุ	168
อาการและอาการแสดง	168
การรักษา	169
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	169
Obsessive-compulsive personality disorder	169
ระบาดวิทยา	169
สาเหตุ	170
อาการและอาการแสดง	170
การรักษา	170
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	170
Other specified personality disorder	171
Unspecified personality disorder	171
Personality change due to another medical conditions	171
สาเหตุ	171
อาการและอาการแสดง	171
สรุป	172
บรรณานุกรม	173
บทที่ 14 กลุ่มโรคซึมเศร้า	174
(Depressive Disorders)	
กฤษณาภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ. สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล พ.บ. สุรพล วีระศิริ พ.บ.	
บทนำ	174
ระบาดวิทยา	174
สาเหตุ	175
อาการและอาการแสดง	176

เกณฑ์การวินิจฉัย	177
Major depressive disorder	177
Persistent depressive disorder	179
Disruptive mood dysregulation disorder	179
Substance-induced depressive disorder	180
Depressive disorder due to another medical condition	180
การวินิจฉัยแยกโรค	181
การประเมิน	182
การรักษา	184
สรุป	186
บรรณานุกรม	187

บทที่ 15 กลุ่มโรคอารมณ์สองขั้ว 188

(Bipolar and Related Disorders)

ภาพันธุ์ วัฒนวิทย์กิจ พ.บ. ศิริินภา อภิสสิทธิ์ภิญโญ พ.บ. สุรพล วีระศิริ พ.บ.

บทนำ	188
Bipolar I disorder	191
ระบาดวิทยา	191
สาเหตุ	191
อาการและอาการแสดง	192
เกณฑ์การวินิจฉัย	192
การวินิจฉัยแยกโรค	193
การรักษา	193
การพยากรณ์โรค	194
Bipolar II disorder	194
ระบาดวิทยา	195
สาเหตุ	195
อาการและอาการแสดง	195
เกณฑ์การวินิจฉัย	195
การวินิจฉัยแยกโรค	196
การรักษา	196
การพยากรณ์โรค	196

สารบัญ (ต่อ)

Cyclothymic disorder	196
ระบาควิตทยา	196
สาเหตุ	197
อาการและอาการแสดง	197
เกณฑ์การวินิจฉัย	197
การวินิจฉัยแยกโรค	197
การรักษา	198
การพยากรณ์โรค	198
Substance/medication-induced bipolar and related disorder	198
อาการและอาการแสดง	198
เกณฑ์การวินิจฉัย	198
Bipolar and related disorder due to another medical condition	199
อาการและอาการแสดง	199
เกณฑ์การวินิจฉัย	199
Other specified bipolar and related disorder	200
Unspecified bipolar and related disorder	200
สรุป	200
บรรณานุกรม	201
บทที่ 16 โรคจากเหตุสะเทือนขวัญและความเครียด	202
(Trauma- and Stressor-Related Disorders)	
นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล พ.บ.	
บทนำ	202
Acute stress disorder (ASD)	203
ระบาควิตทยา	203
อาการและอาการแสดง	203
เกณฑ์การวินิจฉัย	203
การวินิจฉัยแยกโรค	205
การรักษา	205
การพยากรณ์โรค	206

Posttraumatic stress disorder (PTSD)	206
ระบาดวิทยา	206
อาการและอาการแสดง	206
เกณฑ์การวินิจฉัย	206
การวินิจฉัยแยกโรค	210
การรักษา	210
การพยากรณ์โรค	211
Reactive attachment disorder	211
ระบาดวิทยา	211
อาการและอาการแสดง	211
เกณฑ์การวินิจฉัย	211
การวินิจฉัยแยกโรค	212
การรักษา	212
การพยากรณ์โรค	212
Disinhibited social engagement disorder	213
ระบาดวิทยา	213
อาการและอาการแสดง	213
เกณฑ์การวินิจฉัย	213
การวินิจฉัยแยกโรค	213
การรักษา	214
การพยากรณ์โรค	214
Adjustment disorder	214
ระบาดวิทยา	214
อาการและอาการแสดง	214
เกณฑ์การวินิจฉัย	215
การวินิจฉัยแยกโรค	215
การรักษา	216
การพยากรณ์โรค	216
Other specified trauma- and stressor-related disorder	216
การวินิจฉัย	216
Unspecified trauma- and stressor-related disorder	216
การวินิจฉัย	216
สรุป	216
บรรณานุกรม	217

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 17 Dissociative Disorders	218
นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล พ.บ.	
บทนำ	218
Dissociative identity disorder	218
- ระบาดวิทยา	218
สาเหตุ	218
อาการและอาการแสดง	218
เกณฑ์การวินิจฉัย	219
การวินิจฉัยแยกโรค	219
การรักษา	219
การพยากรณ์โรค	220
Dissociative amnesia	220
- ระบาดวิทยา	220
สาเหตุ	220
อาการและอาการแสดง	220
เกณฑ์การวินิจฉัย	220
การวินิจฉัยแยกโรค	221
การรักษา	221
การพยากรณ์โรค	221
Depersonalization / Derealization disorder	222
- ระบาดวิทยา	222
อาการและอาการแสดง	222
เกณฑ์การวินิจฉัย	222
การวินิจฉัยแยกโรค	223
การรักษา	223
การพยากรณ์โรค	223
Other specified dissociative disorder	223
Unspecified dissociative disorder	224
สรุป	224
บรรณานุกรม	225

บทที่ 18 กลุ่มโรคย้ำคิดย้ำทำ	226
(Obsessive-Compulsive and Related Disorders)	
พจนศรี รังษิขจี พ.บ. พงศธร พหลภาคย์ พ.บ.	
บทนำ	226
โรควัยคิดย้ำทำ (Obsessive-compulsive disorder)	226
ระบาดวิทยา	226
สาเหตุ	227
อาการและอาการแสดง	227
เกณฑ์การวินิจฉัย	228
การวินิจฉัยแยกโรค	228
การรักษาและการพยากรณ์โรค	229
Body dysmorphic disorder	229
ระบาดวิทยา	229
อาการและอาการแสดง	229
เกณฑ์การวินิจฉัย	230
การวินิจฉัยแยกโรค	230
Hair-pulling disorder และ Skin picking disorder	231
ระบาดวิทยา	231
อาการและอาการแสดง	231
เกณฑ์การวินิจฉัย	231
การวินิจฉัยแยกโรค	232
การรักษาและพยากรณ์โรค	232
โรคสะสมสิ่งของ (Hoarding disorder)	233
ระบาดวิทยา	233
อาการและอาการแสดง	233
เกณฑ์การวินิจฉัย	234
การรักษา	234
Substance-induced obsessive-compulsive and related disorder และ	
obsessive-compulsive and related disorder due to another medical condition	234
สาเหตุ	234
เกณฑ์การวินิจฉัย	235
สรุป	236
บรรณานุกรม	237

บทที่ 19 กลุ่มโรคอาการทางกาย

238

(Somatic Symptom and Related Disorders)

ภาพันธุ์ วัฒนวิทย์กิจ พ.บ. ศรินภา อภิสิทธิ์ภิญโญ พ.บ.

บทนำ	238
Somatic symptom disorder	238
ขนาดวิทยา	238
สาเหตุ	239
อาการและอาการแสดง	239
เกณฑ์การวินิจฉัย	239
การวินิจฉัยแยกโรค	239
การรักษา	240
การพยากรณ์โรค	240
Illness anxiety disorder	240
ขนาดวิทยา	240
สาเหตุ	241
อาการและอาการแสดง	241
เกณฑ์การวินิจฉัย	241
การวินิจฉัยแยกโรค	241
การรักษาและการพยากรณ์โรค	241
Functional neurological symptom disorder (conversion disorder)	242
ขนาดวิทยา	242
อาการและอาการแสดง	242
เกณฑ์การวินิจฉัย	242
การวินิจฉัยแยกโรค	243
การรักษา	243
การพยากรณ์โรค	243
Psychological factors affecting other medical conditions	243
สาเหตุ	243
อาการและอาการแสดง	244
เกณฑ์การวินิจฉัย	244
การวินิจฉัยแยกโรค	245
การรักษา	245

Factitious disorder	245
ระบาศวิตยา	245
สาเหตุ	245
อาการและอาการแสดง	245
เกณฑ์การวินิจฉัย	246
การวินิจฉัยแยกโรค	246
การรักษา	246
การพยากรณ์โรค	247
Other specified somatic symptom and related disorder	247
การวินิจฉัยแยกโรค	247
Unspecified somatic symptom and related disorder	247
สรุป	248
บรรณานุกรม	248

บทที่ 20 กลุ่มโรควิตกกังวล 249

(Anxiety Disorders)

พูนศรี รังษิณี พ.บ. ภาพันท์ วัฒนวิทย์กิจ พ.บ.

บทนำ	249
คำจำกัดความ	249
ระบาศวิตยา	250
สาเหตุ	251
อาการและอาการแสดง	251
การวินิจฉัยแยกโรค	252
ความวิตกกังวลต่อการแยกจาก (Separation anxiety disorder)	253
ระบาศวิตยา	253
สาเหตุ	253
อาการและอาการแสดง	253
เกณฑ์การวินิจฉัย	254
การวินิจฉัยแยกโรค	255

สารบัญ (ต่อ)

Selective mutism	255
ระบาศวิตก	255
สาเหตุ	255
อาการและอาการแสดง	255
เกณฑ์การวินิจฉัย	255
การวินิจฉัยแยกโรค	256
Specific phobia	256
ระบาศวิตก	256
สาเหตุ	256
อาการและอาการแสดง	256
เกณฑ์การวินิจฉัย	257
การวินิจฉัยแยกโรค	258
การพยากรณ์โรค	258
Social anxiety disorder (social phobia)	258
ระบาศวิตก	258
สาเหตุ	258
อาการและอาการแสดง	258
เกณฑ์การวินิจฉัย	259
การวินิจฉัยแยกโรค	259
Panic disorder	260
ระบาศวิตก	260
สาเหตุ	260
อาการและอาการแสดง	260
เกณฑ์การวินิจฉัย	261
การวินิจฉัยแยกโรค	262
การพยากรณ์โรค	262
Agoraphobia	262
ระบาศวิตก	262
สาเหตุ	262
อาการและอาการแสดง	262
เกณฑ์การวินิจฉัย	263
การวินิจฉัยแยกโรค	263
การพยากรณ์โรค	264

Generalized anxiety disorder (GAD)	264
ระบาดวิทยา	264
สาเหตุ	264
อาการและอาการแสดง	264
เกณฑ์การวินิจฉัย	265
หลักการรักษากลุ่มโรควิตกกังวล	265
สรุป	266
บรรณานุกรม	267

บทที่ 21 กลุ่มโรคจิตเภทและกลุ่มโรคจิตชนิดอื่น **268**
(Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders)

พงศธร พหลภาคย์ พ.บ.   ภัทรี พหลภาคย์ พ.บ.

บทนำ	268
กลุ่มโรคจิตเภท (Schizophrenia spectrum)	271
ระบาดวิทยา	271
สาเหตุ	271
อาการและอาการแสดง	273
เกณฑ์การวินิจฉัย	274
Brief psychotic disorder	274
Schizophreniform disorder	275
โรคจิตเภท (Schizophrenia)	276
Schizoaffective disorder	277
Delusional disorder	277
การวินิจฉัยแยกโรค	278
การรักษา	280
การพยากรณ์โรค	281
กลุ่มโรคจิตชนิดอื่น (Other psychotic disorders)	282
สาเหตุ	282
อาการและอาการแสดง	282
เกณฑ์การวินิจฉัย	284
Psychotic disorder due to another medical condition	284
Substance/medication-induced psychotic disorder	284
การรักษาและการพยากรณ์โรค	285

สารบัญ (ต่อ)

Catatonia	285
ระบาดวิทยา	285
สาเหตุ	285
อาการและอาการแสดง	286
เกณฑ์การวินิจฉัย	286
การรักษา	286
สรุป	287
บรรณานุกรม	288

บทที่ 22 โรคที่สัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดและการติดสารเสพติด (Substance-Related and Addictive Disorders) 289

นริักษ์ ชาติบัญชาชัย พ.บ. ศิริวรรณ ปิยวัฒน์เมธา พ.บ. สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล พ.บ.

บทนำ	289
คำจำกัดความ	289
ชนิดสารเสพติด	290
ระบาดวิทยา	291
สาเหตุ	291
อาการและอาการแสดง	294
เกณฑ์การวินิจฉัย	294
อาการแสดงจากสารเสพติดแต่ละชนิด	297
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	297
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากคาเฟอีน	300
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากสารกระตุ้นประสาท	301
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการเสพกัญชา	303
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการเสพสารหลอนประสาท	305
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการเสพสารระเหย	306
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการเสพนิโคติน	307
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการเสพฝิ่นและอนุพันธ์	308
อาการและอาการแสดงที่เกิดจากการใช้ยาก่อมประสาทและยานอนหลับ	309
การประเมินผู้ป่วย	310
เครื่องมือที่ใช้ประเมินในผู้ป่วยที่มีปัญหาการใช้สารเสพติด	311
การรักษา	312

ตัวอย่างและหลักการรักษาภาวะถอนสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	
ตามแนวทางที่ใช้ในโรงพยาบาลศรีนครินทร์	314
สรุป	320
บรรณานุกรม	321
บทที่ 23 โรคของประสาทพุทธิปัญญา	322
(Neurocognitive Disorders)	
<i>พงศธร พหลภาคย์ พ.บ. ศิริินภา อภิสธิธิ์ภิญโญ พ.บ.</i>	
บทนำ	322
การประเมินผู้ป่วยเบื้องต้น	325
Delirium	325
ระบาดวิทยา	326
สาเหตุ	326
ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยกระตุ้น	326
อาการและอาการแสดง	328
การประเมิน	329
เกณฑ์การวินิจฉัย	330
การวินิจฉัยแยกโรค	331
การป้องกัน การจัดการ และการรักษา	332
การพยากรณ์โรค	333
Major neurocognitive disorder และ mild neurocognitive disorder	333
เกณฑ์การวินิจฉัย	334
อาการและอาการแสดง	335
การประเมินเพื่อหาสาเหตุของ major และ mild neurocognitive disorder	336
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	337
Neurocognitive disorder due to Alzheimer's disease	338
ระบาดวิทยา	338
สาเหตุ	339
อาการและอาการแสดง	339
การประเมิน	340
เกณฑ์การวินิจฉัย	341

สารบัญ (ต่อ)

ปัจจัยเสี่ยงและการป้องกัน	341
การรักษาและการจัดการ	342
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	343
Vascular neurocognitive disorder	344
สาเหตุและการดำเนินโรค	344
เกณฑ์การวินิจฉัย	346
Neurocognitive disorder due to another general medical condition	347
การพยากรณ์โรค	348
สรุป	348
บรรณานุกรม	349

บทที่ 24 กลุ่มโรคของการนอนหลับและตื่น (Sleep-Wake Disorders) 350

ศิริวรรณ ปิยวัฒน์เมธา พ.บ. นรัักษ์ชาติบัญชาชัย พ.บ.

บทนำ	350
ประสาทสรีรวิทยาของการนอนหลับ (Neurophysiology of sleep)	350
โรคนอนไม่หลับ (Insomnia disorder)	352
ระบาดวิทยา	352
อาการและอาการแสดง	352
เกณฑ์การวินิจฉัย	353
การวินิจฉัยแยกโรค	353
การรักษา	353
โรคลมหลับ (Narcolepsy)	354
อาการและอาการแสดง	355
เกณฑ์การวินิจฉัย	355
การวินิจฉัยแยกโรค	356
การรักษา	356
โรคของการนอนหลับที่สัมพันธ์กับการหายใจ (Breathing-related sleep disorders)	356
โรคของวงจรการนอนหลับ (Circadian rhythm sleep-wake disorders)	357
Advanced sleep phase disorder	357
Delayed sleep phase disorder	357
โรคของการนอนหลับซึ่งเกิดจากการทำงานเป็นกะ (Shift work disorder)	357
การรักษา	358

Parasomnias	358
สาเหตุ	358
อาการและอาการแสดง	359
เกณฑ์การวินิจฉัย	359
การรักษา	362
Substance/Medication-induced sleep disorder	363
อาการและอาการแสดง	363
เกณฑ์การวินิจฉัย	363
สรุป	364
บรรณานุกรม	365

บทที่ 25 การรักษาทางชีวภาพ **366**
(Biological Therapy)

พงศธร พหลภาคย์ พ.บ. ภาพันท์ วัฒนวิทย์ พ.บ.

บทนำ	366
การรักษาด้วยยา (Pharmacological therapy)	366
ยาด้านโรคจิต (Antipsychotics)	367
กลไกการออกฤทธิ์	367
ข้อบ่งใช้และเป้าหมายการออกฤทธิ์	369
อาการไม่พึงประสงค์	370
หลักการเลือกใช้ชนิดและรูปแบบของยา	373
ยารักษาอาการซึมเศร้า (Antidepressants)	374
ข้อบ่งใช้และเป้าหมายการออกฤทธิ์	376
หลักการเลือกใช้ชนิดและรูปแบบของยา	377
ยารักษาอาการ mania (Antimanic)	377
กลไกการออกฤทธิ์และการแบ่งกลุ่ม	378
หลักการเลือกใช้ชนิดและรูปแบบของยา	379
ยาคลายความวิตกกังวล (Antianxiety/Anxiolytics)	380
การแบ่งกลุ่มและกลไกการออกฤทธิ์	380
ข้อบ่งใช้และหลักการใช้ยา	381
อาการไม่พึงประสงค์	382

สารบัญ (ต่อ)

Anticholinergics และ antihistamines	382
ยากระตุ้นระบบประสาท (Psychostimulants)	383
ยากลุ่มอื่น ๆ	384
วิธีการรักษาด้วยเครื่องมือที่ส่งผลต่อสมอง (Brain modulation therapy)	386
การกระตุ้นให้ชักด้วยไฟฟ้า (Electroconvulsive therapy: ECT)	387
ข้อบ่งใช้	387
การกระตุ้นสมองด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Transcranial magnetic stimulation: TMS)	388
การบำบัดด้วยแสง (Light therapy / Phototherapy)	388
Brain surgery, deep brain stimulation (DBS) และ vagal nerve stimulation (VNS)	388
สรุป	389
บรรณานุกรม	390

บทที่ 26 การรักษาทางจิตสังคม 391

(Psychosocial Treatment in Psychiatry)

นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล พ.บ.

บทนำ	391
คำจำกัดความ	391
จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)	392
ทฤษฎี	392
จิตบำบัดแบบอิงทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytically-oriented psychotherapy)	393
ทฤษฎี	393
จิตบำบัดชนิดมุ่งเน้นที่การตระหนักรู้ (Insight-oriented/Expressive therapy)	394
จิตบำบัดแบบประคับประคอง (Supportive psychotherapy)	394
จิตบำบัดอิงทฤษฎีจิตวิเคราะห์แบบรวบรัด (Brief dynamic psychotherapy)	396
จิตบำบัดรุ่นใหม่	396
การบำบัดความคิด (Cognitive therapy)	397
พฤติกรรมบำบัด (Behavior therapy)	398
Eye movement desensitization and reprocessing (EMDR)	399
Biofeedback	399
การสะกดจิต (Hypnotherapy)	399
กลุ่มบำบัด (Group therapy)	400

ครอบครัวบำบัด (Family therapy)	400
การบำบัดชีวิตคู่ (Couple therapy หรือ marital therapy)	401
นิเวศน์บำบัด (Milieu therapy)	401
การบำบัดรักษารูปแบบอื่น ๆ	401
การให้การช่วยเหลือในระยะวิกฤติ (Crisis Intervention)	401
สรุป	402
บรรณานุกรม	403

บทที่ 27 กาะฉุกเฉินทางจิตเวช 404

(Emergency Psychiatry)

ศิรินภา อภิสัทธ์ภิญโญ พ.บ. พูนศรี รังษิณี พ.บ. พงศธร พหลภาคย์ พ.บ.

กุศลภรณ์ ชัยอุดมสม พ.บ.

บทนำ	404
พฤติกรรมกรรมการฆ่าตัวตาย และ พฤติกรรมทำร้ายตนเอง	405
การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มการฆ่าตัวตาย	405
การดูแลหลังจากการประเมินความเสี่ยงและให้การรักษา	409
พฤติกรรมก้าวร้าว (Violent behavior)	409
การประเมิน การเฝ้าระวัง และการจัดการ	410
การข่มขืน (Rape)	412
การประเมิน และประเด็นที่ต้องพิจารณา	413
การจัดการหลังการประเมินในแผนกฉุกเฉิน	413
การปฏิบัติไม่ตีการทารุณกรรมและการละเลยต่อเด็ก	413
การทารุณกรรมทางกาย (Psycical abuse)	413
การทารุณกรรมทางเพศ (Sexual abuse)	414
การทารุณกรรมทางอารมณ์ (Emotional abuse)	414
การละเลย (Neglect)	414
ผลกระทบ	414
การประเมินและประเด็นที่ต้องพิจารณา	414
Hyperventilation syndrome	415
ระบาศวิตทยา	415

สารบัญ (ต่อ)

สาเหตุ	415
ปัจจัยเสี่ยง	415
พยาธิสรีรวิทยา	415
อาการและอาการแสดง	415
การวินิจฉัย	416
การวินิจฉัยแยกโรค	416
การรักษา	417
การพยากรณ์โรค	418
สรุป	418
บรรณานุกรม	419

บทที่ 28 จิตเวชศาสตร์ในผู้สูงอายุ (Psychiatry in Elderly) 420

พูนศรี รังษีจี พ.บ.

บทนำ	420
การประเมินทางจิตเวชในผู้สูงอายุ	421
การประเมินพุทธิปัญญา (Cognitive assessment)	422
การประเมินการทำหน้าที่ (Functional assessment)	423
การป่วยทางจิตเวชในผู้สูงอายุ	423
โรคของประสาทพุทธิปัญญา (Neurocognitive disorders: NCD)	424
Neurocognitive disorder due to Alzheimer's disease	425
Delirium	433
กลุ่มโรคซึมเศร้า (Depressive disorders)	435
ระบาดวิทยา	435
สาเหตุ	435
การวินิจฉัย	436
การวินิจฉัยแยกโรค	438
การประเมินความรุนแรงของอาการ	438
ปัจจัยส่งเสริม	438
ปัจจัยกระตุ้น	439

ปัจจัยที่ทำให้โรคคงอยู่	439
การรักษา	439
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรค	440
กลุ่มโรควิตกกังวล (Anxiety disorders)	440
ระบาดวิทยา	441
สาเหตุ	441
อาการและอาการแสดง	441
การประเมิน	441
การวินิจฉัย	442
การวินิจฉัยแยกโรค	442
การรักษา	442
ปัญหาการนอนในผู้สูงอายุ (Sleep problems)	443
การนอนหลับปกติในผู้สูงอายุ	443
ระบาดวิทยา	444
สาเหตุ	444
การวินิจฉัย	445
การรักษา	445
การทารุณกรรมผู้สูงอายุ (Elder abuse)	445
คำจำกัดความ	445
ระบาดวิทยา	446
สาเหตุ	446
ลักษณะของการทารุณกรรม	447
การป้องกัน	447
สรุป	448
บรรณานุกรม	449

บทที่ 29 จริยธรรมในจิตเวชศาสตร์ **450**
(Ethics in Psychiatry)

สุชาติ พหลภาคย์ พ.บ.

บทนำ	450
สำนักจริยธรรม (Ethical schools)	450
หลักการทางจริยธรรมพื้นฐาน (Basic ethical principles)	453

การพิจารณาใช้หลักจริยธรรมให้เกิดความสมดุล (Balancing ethical principles)	455
ข้อโต้แย้งในเวชปฏิบัติแบบ paternalism และความขัดแย้งระหว่างความเป็นตัวของ ตัวเองของผู้ป่วยกับการทำแต่ความดีโดยแพทย์ (Autonomy versus beneficence)	455
เวชปฏิบัติที่แตกต่างไปจากปกติที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของจิตแพทย์ (Practice deviations-duties for psychiatrists)	456
สรุป	462
บรรณานุกรม	462
ภาคผนวก	463
ดัชนี	472
Index	482